

Mødet den 14. Juli 1928.

Fraværende: H. J. Baden, M. C. Falk, Leonhard Hansen, Bernt Jensen, Fogh Mogensen, K. Moustén, Vald. Pedersen og J. Perregaard.

1. (J. Nr. 279—1928). Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder med Godkendelse af Projektet til et Kystværn Nord for Havnen.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 32—1928). Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder med Godkendelse af en Ændring af Havnens Budget for 1928—29. (Udgiftspost 6 o).

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 58—1928). Meddelelse fra Justitsministeriet om, at Ansøgning om Teaterbevilling for Teatret i Vennelyst i Tiden fra $1^3/_{10}$ 1928 til $30/4$ 1929 ikke kan bevilges.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 274—1928). Skrivelse fra Elektricitetskommissionen om forefundne Fejl ved Sporvejen.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 22³—1928). Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakt med Direktør P. L. Würtzen.

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 50—1928). Skrivelse fra Justitsministeriet med Godkendelse af Forslaget til Ændringer ved

Civildommerens og Politimesterens Lokaler i Tinghuset.

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 270—1928). Indstilling om, at uerholdelig **Brændevinsafgift føres til Afgang.**

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 233—1928). Indstilling fra Brolægningsudvalget angaaende **Afvikling af Hammelbanens Bidrag til Brolægning af Carl Blochsgade.**

Udvalget indstiller, at det Beløb, som Hammelbanen skylder Kommunen, 21743,03 Kr., afkræves Selskabet til Betaling i 10 halvaarlige Terminer, idet der svares Bankrente (dog ikke over 6 % aarlig) af det til enhver Tid skyldige Beløb.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 184—1928). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om **Gadeanlæg paa Arealet Syd for Ingerslevs Boulevard.**

Fra Stadsingeniøren forelaa Overslag, hvorefter Udgiften vilde beløbe sig til ca. 218000 Kr.

Udvalget indstiller, at Gaderne anlægges saaledes, at Afgravningsarbejdet udføres af Brolægningsvæsenets Folk, Skærveslagningen som Nødarbejde (ligesom ved Randersvejen), medens de øvrige Arbejder udføres i Henhold til den i April d. A. afholdte Licitation over Arbejder for Brolægningsvæsenet.

B o r g m e s t e r e n forelagde Indstillingen. Grundene i den ny Karré ved Ingerslevs Skole var dels solgt, dels taget paa Haanden af Arbejdernes Andelsboligforening, og ligeledes var alle Grundene solgt ved Ingerslevs Boulevard mellem Stadionallé og Ringgaden, saa det var nødvendigt at faa disse Gader anlagt.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 252—1928). Andragende fra Journalist-

foreningen om, at Bispetorvet og Havnepladsen overlades Foreningen til Rundskuefest.

Anbefalet af Brolægningsudvalget og Havneudvalget paa sædvanlige Betingelser.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 216—1928). Andragende om, at Matr. Nr. 110 g, 110 i og 110 c af Markj. anerkendes til aaben og lav Bebyggelse.

Anbefalet af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse paa de af Stadsingeniøren foreslaaede Betingelser.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 5¹—1928). Indstilling fra Militærets 5. Bygningsdistrikt angaaende Istandsættelse af den til Husvilde overladte vestlige Kostforplejningsbygning paa Fodfolkskasernen.

Tiltraadt af Udvalget for Bygninger og Inventar.

B o r g m e s t e r e n oplyste, at Bygningen skulde rømmes for Husvilde, og Kommunen var saa pligtig til at istandsætte den, hvilket var anslaaet til at koste 2400 Kr. Til Gengæld skulde Militæret overtage nogle gamle Geværstativer, som var takseret til 500 Kr., saa der vilde blive en direkte Udgift paa 1900 Kr.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 288—1928). Andragende fra Grundejere ved Godsbanegade om et nyt Navn til Gaden.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse foreslaar at kalde Gaden »Janus la Cours Gade«.

B o r g m e s t e r e n gjorde opmærksom paa, at naar Beboerne ønskede Navnet forandret, var Grunden den, at fremmede altid søgte den ved Godsbanegaarden. Det ny Navn var i Overensstemmelse med de andre Gadenavne i Kvarteret, som var opkaldt efter Kunstnere.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 31⁵⁶—1928). Andragende fra Murermester J. M. Haugaard om Tilskud til et Byggeforetagende ved Godsbanegade.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse foreslaar under Henvisning til Stadsarkitektens Erklæring, at der bevilges 200 Kr. til hver 2 Værelses Lejlighed.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 275—1928). Andragende fra Foreningen »Ensomme Gamles Vel« om gratis Byggegrund til en Bygning med Smaalejligheder.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse indstiller, at der overlades Foreningen en passende Grund ved Rungstedvej uden Vederlag under Forudsætning af, at Boligerne kan søges af ensomme gamle fra hele Byen, at Tegningen til Bygningerne forelægges til Godkendelse, og iøvrigt paa de sædvanlige Vilkaar for lignende Overdragelser.

B o r g m e s t e r e n forelagde Indstillingen. Grunden var paa ca. 1030 m og havde en Værdi af 12300 Kr.

A n d r. B i t s c h var gennem sin kommunale Virksomhed kommen i Forbindelse med mange af Byens gamle Mennesker og vilde derlor paa disses Vegne rette en Tak til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, fordi det foreslog at yde en saa storstilet Gave til Byens ensomme gamle. En saadan Bygning vilde i nogen Maade erstatte Nedlæggelsen af de tidligere omtalte Alderdomsboliger i Istedgade.

Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 254—1928). Andragende fra R. Lykkeberg om Fjernelse af Plakatsøjlen ved Trøjborgvej Nr. 18.

Brolægningsudvalget indstiller at udsætte

Spørgsmaalet, da Koncessionen angaaende Plakatsøjlerne udløber den ⁴/₁₂ d. A.

Indstillingen vedtoges.

17. (J. Nr. 186—1927). Skrivelse fra Undervisningsministeriet angaaende Folkebiblioteket i Aarhus.

Bestyrelsen for Folkebiblioteket indstiller, at Svaret til Undervisningsministeriet gaar ud paa, at Aarhus Kommune har til Hensigt i den nærmeste Fremtid at løse Folkebiblioteksspørgsmaalet i Aarhus paa betryggende Maade ved at opføre et Centralbibliotek for Aarhus By og Amt som en ren kommunal Institution uafhængig af og uden særlig Forbindelse med Statsbiblioteket.

Johanne Berg henviste til Skrivelsen fra Undervisningsministeriet og den foreliggende Erklæring fra Folkebibliotekets Bestyrelse. Naar Undervisningsministeriet paa nærværende Tidspunkt rettede et saadant Spørgsmaal til Aarhus Byraad, maatte Grunden sikkert søges i, at det jydsk Universitet i Aarhus nu er en Kendsgerning, og at Ministeriet nu vil vide, om man ønsker at opretholde Statsbiblioteket som videnskabeligt Bibliotek eller beholde det nuværende skæve Forhold, at Statsbiblioteket tillige virker som et Slags Folkebibliotek for Aarhus By. Det burde nu slaas fast, at Statsbiblioteket ikke vedblivende kan røgle begge disse Opgaver, blandt andet af den Grund, at en hel Del af den udenlandske Litteratur, der skal bruges til en begyndende Universitetsundervisning i Sprog, nu laa ude omkring hos Laanere i By og paa Land, og denne Litteratur maatte Statsbiblioteket have hjem. Det fremgik tilstrækkelig tydeligt af Bibliotekskommissionens Betænkning, at de højeste Bibliotekskredse ikke var Statsbiblioteket i Aarhus særlig bevaagent, men det skyldtes muligvis den

gamle kedelige Opfattelse, at der ikke behøver at være noget Kulturliv udenfor København. Det samme Synspunkt fandt man i den Modstand, som et Universitet i Aarhus havde mødt i Kredse, der burde vise Tilslutning. Taleren var sikkert i Overensstemmelse med hele Aarhus Byraad, naar det nu slaas fast, at man ønsker Statsbiblioteket i Aarhus opretholdt som videnskabeligt Bibliotek uafhængigt af et Folkebibliotek og uden nogen som helst Sammenblanding med dette, hverken angaaende Bygninger eller Bogbestand. Derimod var det naturligvis en Selvfølge, at der altid kan etableres et Samarbejde mellem de to Biblioteker. Nu var Spørgsmaalet, hvad Aarhus Byraad agter at gøre for at faa en tilfredsstillende Løsning af Folkebiblioteksspørgsmaalet. Aarhus By og Amt var den Del af Landet, hvor Folkebiblioteksforholdene var allerslettest; det var beskæmmende, men det var en Kendsgerning, som man ikke kom udenom, og det samme var udtalt i Kommissionens Betænkning, hvor det stærkt blev fremhævet, at Folkebiblioteksvæsenet paa en enestaaende Maade stod i Stampe. Taleren skulde ikke komme nærmere ind paa dette Forhold, som jo var velbekendt, men kun slaa fast, at nu maa Spørgsmaalet løses; Skrivelsen fra Ministeriet var det Skub udefra, som skulde til, og Tiden var nu inde til en Løsning af Sagen. Allerede for 10 Aar siden var der i Aarhus Byraad en stor Debat om Folkebiblioteket i Aarhus, og man var dengang enige om, at der tiltrængtes en ny Ordning, men endnu var man ikke kommen videre, skønt Byen siden var vokset ikke saa lidt, og Kravet om Viden og Oplysning var bleven stærkere fra forskellige Sider, ikke mindst fra Arbejderkredse. Aarhus Byraad havde ved Bevilling af 25000 Kr.

paa Budgettet fastslaaet, at der var Lydhørhed for Kravet om et nyt Folkebibliotek, men Ministeriet forlangte nu, at Sagen faar en hurtigere Løsning, end det maaske paa daværende Tidspunkt fra visse Sider var tænkt. Et Folkebibliotek var selvfølgelig ikke nogen helt billig Historie, men det skulde det heller ikke være, for her gjaldt den gode gamle Regel særlig, at det bedste er ikke for godt, og det skulde gerne være saadant, at naar man gaar til at bygge et Folkebibliotek, vil der gennem mange Aar være Plads nok til hele det folkeopdragende Arbejde, som et saadant bevirker. Bestyrelsen havde løselig anslaaet en Biblioteksbygning med tilhørende Bogbestand til 300000 Kr., men Taleren turde ikke garantere for, at Summen vil passe. Staten gav imidlertid Bidrag til Bogindkøb med $\frac{1}{3}$ af de stedlige Tilskud. Administrationen af et Folkebibliotek af denne Størrelse vilde antagelig koste ca. 100000 Kr. aarlig, men deraf kunde man regne med et betydeligt Tilskud fra Staten, og samtidig fik man frigivet de Beløb, som nu ydedes til de forskellige Biblioteker i Byen, idet det jo maatte blive det ny Biblioteks Opgave at etablere Filialer. Københavns Kommune ofrede aarlig 700000 Kr. paa sit Biblioteksvæsen, og i Forhold dertil syntes Aarhus Bys Tilskud ikke at være uoverkommeligt. Aarhus Kommune havde ofte vist stor Offervilje, naar det gjaldt kulturelle Opgaver, og et Folkebibliotek maatte i høj Grad betegnes som saadan. Taleren vilde dermed anbefale at svare Ministeriet som af Udvalget foreslaaet.

Borgmesteren skulde ikke komme ind paa den økonomiske Side af Sagen, men blot bemærke, at sammenlignet med Københavns Ud-

gift maatte et aarligt Tilskud paa 100000 Kr kaldes stort. Det, som det her drejede sig om, var Statsbibliotekets Stilling, om Kommunen ønsker, at det skal være en videnskabelig Institution eller et Folkebibliotek, og her mente Taleren, at man ikke kunde være tjent med, at det gaar over til at være et Folkebibliotek i Stedet for en videnskabelig Anstalt. Taleren henstillede derfor at følge Udvalgets Indstilling.

J. Chr. Møller erklærede, at Byraadet havde vist, at man gerne vil være med til at bygge op det, som maaske endnu mangler for at faa et virkeligt Folkebibliotek; men paa den anden Side kunde Ministeriet ikke forlange noget i den Retning, kun henstille. Man kunde ikke bruge Universitetet som Begrundelse for enhver Udgift, men den Dag, Byen havde et virkeligt Universitet, maatte der selvfølgelig ogsaa gøres noget paa Bibliotekernes Omraade. Man maatte dog ogsaa regne med, hvor Pengene skal komme fra, for 300000 Kr. var ikke nogen ringe Sum, og dertil kom saa Administrationen af Biblioteket. Sidste Aar havde Budgetudvalget anstrengt sig meget for at holde Skatteprocenten nede, og det lykkedes nogenlunde, men skulde man dengang have opført 300000 Kr. til et Folkebibliotek, havde det været umuligt. Hvis man nu vedtog ret hurtigt at bygge et saadant, kunde det næppe lægges paa Budgettet, for en saadan Bygning skulde gerne gøre Fyldest i 50 Aar og burde derfor afholdes af Laan. Taleren var forøvrigt enig i det Synspunkt, at Statsbiblioteket bør oprettholdes som videnskabeligt Bibliotek og ikke sammenblandes med et Folkebibliotek, og i Henhold dertil kunde Taleren ogsaa tiltræde det foreslaaede Svar til Ministeriet.

M. B r a m m e r bemærkede, at den Erklæring, som forelaa fra Folkebibliotekets Bestyrelse, var en nærmere Optrækning af de Linier, som Taleren i de sidste 2 Aar havde gjort sig til Talsmand for i Byraadet. Det var nødvendigt fra Byraadets Side at fastslaa, at Statsbiblioteket skal være et videnskabeligt Bibliotek, og at man vil løse Spørgsmaalet om et Folkebibliotek, saa snart ske kan. Det maatte ogsaa opfattes som et Tegn paa Vilje dertil, at der sidste Aar paa Budgettet blev optaget 25000 Kr. til dette Formaal, og alle havde vel dengang i deres stille Sind den Tanke, at det vilde vare for længe at fortsætte paa den Maade. Det var derfor naturligt, at Svaret til Ministeriet blev som foreslaaet.

J o h a n n e B e r g gjorde opmærksom paa, at de 100000 Kr. til den aarlige Administration selvfølgelig var løst anslaaet, og det vilde sikkert blive Maksimum. Men saa maatte man samtidig regne med, at de nuværende Tilskud bortfaldt, og Statens Tilskud vilde muligvis beløbe sig til Halvdelen, saa Udgiften vilde næppe blive uoverkommelig.

Indstillingen vedtoges.

18. (J. Nr. 186—1928). Indstilling fra Folkebibliotekets Bestyrelse om Nedsættelse af et Udvalg til at træffe Disposition angaaende Opførelse af et nyt Folkebibliotek i Aarhus.

Følgende Indstilling forelaa:

»I Tilslutning til Aarhus Folkebiblioteks Svarskrivelse til Aarhus Byraad tillader vi undertegnede Medlemmer af Aarhus Folkebiblioteks Bestyrelse os at foreslaa, at der nu nedsættes et Udvalg til at føre Forhandlinger og træffe Dispositioner vedrørende et nyt Folkebibliotek i Aarhus.

Vi tillader os at foreslaa, at Udvalget kommer til at bestaa af 11 Medlemmer, nemlig 5 Medlemmer af Aarhus Byraad, 2 af Folkebibliotekets Bestyrelse, 3 af Biblioteksforeningens Bestyrelse og 1 Repræsentant for Statsbiblioteket i Aarhus«.

B o r g m e s t e r e n henstillede at udsætte dette Spørgsmaal.

J. C h r. M ø l l e r kunde ikke tiltræde, at der nedsættes et Udvalg, hvor Byraadets Medlemmer er i Mindretal; det maatte være f. Eks. et Udvalg paa 9 Medlemmer, hvoraf Byraadet vælger de 5. Kommunen skulde jo belale, og saa maatte Byraadet ogsaa have den afgørende Indflydelse.

M. B r a m m e r kunde godt slutte sig hertil. Et Udvalg paa mere end 9 Medlemmer var næppe praktisk.

J o h a n n e B e r g svarede, at det ikke var noget Kardinalpunkt, om Udvalget kom til at bestaa af 9 eller 11 Medlemmer. Naar der var foreslaaet 11, skyldtes det Ønsket om at faa saa mange som muligt af de interesserede Institutioner repræsenteret i Udvalget. 11 Medlemmer var muligvis for mange, men der kunde jo nedsættes Arbejdsudvalg til at udarbejde Forslag. Iøvrigt havde Taleren ikke noget imod, at dette Spørgsmaal udsættes.

Udsættes.

19. (J. Nr. 269—1928). Indstilling fra Forsørgelsesudvalget angaaende forskellige Reguleringsarbejder af Pladsen foran Forsørgelsesanstalten.

B o r g m e s t e r e n pegede paa, at Vejen fra Vesterallé ind til Anstalten var for stejl og ønskedes afgravet; fremtidig vilde Indkørselen blive ved den sydøstlige Ende af Bygningen, og ved den anden Ende anlagdes en Trappe op til

Planteauet foran Anstalten. Forholdet var imidlertid, at Forsørgelsesudvalget havde overskredet sine Bevillinger med ca. 50000 Kr., og der vilde vist gaa omtrent lige saa meget til, inden Anstalten blev helt færdig. Taleren skulde ikke komme nærmere ind derpaa nu, da kun et enkelt Medlem af Udvalget var til Stede, men vilde dog bemærke, at Udvalget var uskyldigt deri, da det ikke paa Forhaand kunde vide, at hele Træværket i Bygningen var saa simpelt, som det viste sig at være. Taleren henstillede at bevilge de 4000 Kr. til Regulering af Pladsen.

N. C. Christiansen gjorde nærmere Rede for Enkelthederne i Forslaget. Stadsingeniøren havde udarbejdet 4 Forslag, og Udvalget var enigt om at indstille Forslag I, som var det smukkeste og det næstbilligste. Desuden forelaa Overslag fra Stadsgartneren over Beplantningen. Taleren vilde meget anbefale Forslaget, idet en Afgravning af den høje Skrænt foran Anstalten vilde pynte meget paa Bygningen.

Indstillingen vedtoges.

20. (J. Nr. 263—1928) Andragende fra Foreningen »Arbejdet adler« om Tilskud fra Kommunen.

Forsørgelsesudvalget kan ikke anbefale, at der ydes et fast aarligt Tilskud til Foreningen, men at man er villig til at betale for de Personer, som Forsørgelsesvæsenet her eventuelt finder Anledning til at anbringe i Kolonien »Godrum«.

N. C. Christiansen anbefalede Indstillingen. Indstillingen vedtoges.

21. (J. Nr. 81⁶—1928). Andragende fra Bogtrykker J. C. Jensen om Bevilling til en Omnibus- og Fragtmandsroute mellem Højbjerg og Aarhus.

Brolægningsudvalget anbefaler Andragendet paa sædvanlige Betingelser, men saaledes, at Ru-

ten kun maa gaa fra Holmevej ved Højbjerg gennem Saralystkvarteret og videre ad Holmevej langs Slotsparken ad Strandvejen til Sporvognsremisen, hvor der skal være Endestation og Holdeplads, for hvilken der indtil videre betales en Afgift af 15 Kr. pr. Maaned.

Indstillingen vedtoges.

22. (J. Nr. 259—1928). Andragende fra Georg Andersen om Tilladelse til Benzintankanlæg ved Tordenskjoldsgade Nr. 73.

Brolægningsudvalget indstiller at svare, at saa længe Tordenskjoldsgade er en privat Gade, kan Kommunen ikke modsætte sig Benzintankens Anbringelse, men saa snart Gaden bliver erklæret for offentlig, vil Benzintankanlægget straks blive forlangt fjernet.

Indstillingen vedtoges.

23. (J. Nr. 282 og 283—1928). To Andragender om Dispensation fra Brandslukningsbestemmelserne vedrørende Matr. Nr. 85 af Markj.

Brandkommissionen kan ikke anbefale Andragenderne.

Kunde ikke bevilges.

24. (J. Nr. 25⁶—1928). Andragende fra Restauratør Mikkelsen, Vennelyst, om Tilladelse til at holde aabent til Kl. 12 Nat.

Anbefalet af Bevillingsnævnet.

Bevilgedes.

25. (J. Nr. 251—1928). Andragende fra Telefonselskabet om Tilladelse til at foretage forskellige mindre Kabelopgravninger.

Anbefalet af Brolægningsudvalget paa sædvanlige Betingelser.

Bevilgedes.

26. Købekontrakter angaaende Salg af Byggegrunde ved Ingerslevs Boulevard til følgende:

- a. (J. Nr. 22⁴—1928). Elektriker C. Johansen.
- b. (J. Nr. 22⁵—1928). Murerm. N. Jespersen.
- c. (J. Nr. 22⁶—1928). Samme.
- d. (J. Nr. 22⁷—1928). Tømrerm. G. Christensen.
- e. (J. Nr. 22⁸—1928). Samme.

Godkendtes.

27. (J. Nr. 22⁹—1928). **Købekontrakt med Direktør N. Gertsen angaaende Salg af et mindre Areal ved Lindevej.**

Godkendtes.

28. **Andragender om Byggedispensationer for følgende Ejendomme:**

- a. (J. Nr. 2¹¹⁵—1928). Bygningsvedtægtens §§ 23 og 34 for Hjørnet af Bergensgade og Kongsbergsgade.
- b. (J. Nr. 2¹¹⁶—1928). Bygningslovens § 21 og Bygningsvedtægtens §§ 11, 12, 14, 15 og 34 for Stadionallé Nr. 4.
- c. (J. Nr. 2¹¹⁷—1928). Bygningslovens § 21 og Bygningsvedtægtens §§ 11, 12, 14 og 15 for Stadionallé Nr. 6.
- d. (J. Nr. 2¹¹⁸—1928). Bygningslovens § 21 og Bygningsvedtægtens §§ 11, 12, 14 og 15 for Stadionallé Nr. 8.
- e. (J. Nr. 2¹¹⁹—1928). Bygningslovens § 21 og Bygningsvedtægtens §§ 11, 12, 14, 15 og 34 for Stadionallé Nr. 10.
- f. (J. Nr. 2¹²⁰—1928). Bygningslovens § 21 og Bygningsvedtægtens §§ 11, 12, 15 og 34 for Stadionallé Nr. 12.

Anbefaledes.
